

Så här skiljer du trädgårdsträdskrypare från trädskrypare

Text och foton: Mikael Arinder

Trädgårdsträdskryparen håller på att etablera sig som häckfågel i Skåne. Under 2023 noterades ett 60-tal individer i Skåne, varav fem par konstaterades häcka. Kärnområdet är kring Helsingborg och på Kullahalvön. I föregående nummer av *Anser* uppmanades läsarna att följa upp arten under häckningstid och rapportera häckningsindicer i Artportalen. Det finns troligen ett ganska stort mörkertal av häckningar som aldrig kommer till kännedom. *Anser* vill nu stimulera läsarna att ge sig ut och skåda trädgårdsträdskrypare.

Här hittar du dem

Trädskryparen (T) är en ganska allmän art i Skåne. Den förekommer i parker och skog, gärna i lite dunkel skog med inslag av barrträd. Trädgårdsträdskryparen (TTK) är mycket sällsynt i Skåne och föredrar parker och storstammiga lövskogar.

Om du vill maximera dina chanser att se trädgårdsträdskrypare bör du söka i Artportalen efter observationer av arten i Skåne och bege dig till någon av de lokaler där den nyligen observerats. Vill du i stället leta lite friare så har följande lokaler visat sig bra de senaste åren: Sofieroskogen, Pålsjö skog, Fredriksdal, Rögle säteri, Svedberga kulle, Christinelunds ädellövskog, Lundagård i Lund, samt Slottsparken och S:t Pauli kyrkogårdar i Malmö.

Arterna har markant olika läten

Trädgårdsträdskryparen (TTK) är lätt att hitta om man hör dess sång och lockläte som är väldigt annorlunda jämfört med trädskryparens (T) sång och lockläte. En mobilapp, t ex Merlin Bird ID, kan vara till god hjälp för att få hjälp att identifiera de arter som hörs. Läs mer om mobilappar på sidan 19 i detta nummer av *Anser*.

Lockläte

TTK lockar med ett svartmeslikt skärande "zrrieh", och ett "zyht" med klar, rejäl röst, medan T lockar med ett koltrastlikt tunt, fint "srih". Arternas lockläten är markant olika.

Sång

TTK sjunger en klar och tydlig trudelutt i hetsig och stötig rytm, ofta i stigande tonhöjd på slutet, medan T sjunger en tunn, ljus strof med blåmesröst i fallande tonhöjd med en drill på slutet. Arternas sång är markant olika.

Så här skiljer du dem åt

De båda arterna är mycket lika, men generellt ser T ren, fräsch och näpen ut, medan TTK ser sjaskig, smutsig och lite skum ut.

Ovansida (1) och panna (2)

TTK har brunsvart ovansida med vita (spol)streck på ryggen. Pannan är brun.

T har renare teckning på ovansidan med kontrasterande vita prickar på ryggen. Hjässan och pannan är jämnfärgade.

Ögonbrynsstreck (3)

TTK har ett otydligt ögonbrynsstreck som gror igen framför ögat, medan T har ett rent vitt ögonbrynsstreck som är tydligt ljust ända fram till näbbfästet.

Näbb (4)

TTK har en lång, tunn, böjd näbb (en sabel), medan T har en ganska kort, inte så böjd näbb.

Undersida (5)

TTK har ljus strupe som ofta kontrasterar mot den smutsgrå undersidan med beige flanker, medan T har en jämnt vit undersida.

Följande tre karaktärer kan vara svåra att se i fält, men syns ofta bra på foton:

Bakklo (6)

TTK har kort bakklo, medan T har lång bakklo.

Handspets (7)

TTK har vita, diamantformade fläckar på handpennespetsarna, medan T har (smuts)vita kanter på handpennespetsarna.

Vingband (8)

TTK har ett ganska jämnt, beige vingband, medan T har ett hack/förskjutning i det beige vingbandet. Karaktären kan "försvinna" i vissa vingvinklar.

Trädgårdsträdskrypare. Alnarp 20 mars 2008.

